

Možnosti stáží a pracovních pobytů v Organizaci pro hospodářskou spolupráci a rozvoj

OECD je významnou mezinárodní organizací, která se zabývá řadou důležitých ekonomických otázek, v současné době zejména ve spojení s vývojem globalizace. Prostřednictvím OECD lze získat přístup k unikátním znalostem a vědomostem v široké škále ekonomických oborů nebo se blíže seznámit s praktickými postupy řešení významných problémů mezinárodního či globálního rozměru. Česká republika je členem této organizace a rozvíjí s ní kontakty od 90. let. Spolupráce s OECD rovněž umožňuje účast českých občanů na její práci. Týká se to především pracovníků státních institucí (úřady, vědecká pracoviště, university apod.) nebo studentů vysokých škol. Domníváme se, že existují dobré podmínky pro širší zapojení odborníků či studentů k výcviku v OECD.

Prosazení příslušného kandidáta do sekretariátu organizace záleží v první řadě na jeho schopnostech, rovněž pak na zvolené variantě odborného pobytu. MZV podporuje umístování občanů ČR v OECD. Přestože umístění českých občanů na vzdělávací pobyt v OECD není jednoduché, řídí se poměrně jasnými postupy.

Varianty možných odborných stáží a pobytů v OECD :

I. Stáže studentů a pracovníků universit

1. Okruh potenciálních stážistů

Studenti a neplacení odborní asistenti vysokých škol.

2. Délka stáže

Zpravidla do 6 měsíců s možností prodloužení maximálně na 12 měsíců.

3. Zaměstnanecký poměr, platové a jiné náležitosti

Stážista není po dobu pobytu v OECD zaměstnancem OECD, nepobírá žádnou mzdu ani jiné finanční požitky, nepožívá výhod vynětí z některých daňových povinností na území země výkonu stáže. Celý pobyt si hradí sám včetně cestovních a bytovacích nákladů, zdravotní péče a ostatních rizik.

4. Smluvní dokumenty

OECD uzavírá s vysílající organizací smlouvu.

5. Další povinnosti

Po ukončení stáže OECD zašle vysílající organizace zprávu s ohodnocením činnosti stážisty.

Poznámka: Je vhodné pro práci stážisty volit takovou oblast, která je pro OECD aktuální a kde bude uvítáno rozšíření vlastních pracovních zdrojů. Závisí to samozřejmě na odborných schopnostech stážisty. Větší šance mají spíše výzkumní pracovníci se zkušenostmi v oboru a z kontaktů s mezinárodními organizacemi. Kromě zvýšení odbornosti stážisty může stáž posílit i jeho vztah k současnému nebo budoucímu zaměstnavateli v ČR.

II. Odborný pobyt neplacených konzultantů

1. Okruh potenciálních konzultantů

Zaměstnanci státní správy a centrálních institucí, zaměstnanci vysokých škol, pracovníci vědeckých a výzkumných institutů (národní experti).

2. Délka odborného pobytu

OECD zpravidla dohodne s vysílající organizací vhodnou dobu pro přijetí národního odborníka. Její délka závisí na charakteru jeho pracovního zadání. Po souhlasu obou stran je možné pobyt prodloužit.

3. Zaměstnanecký poměr, platové a jiné náležitosti

Národní odborník není zaměstnancem OECD, ale zůstává zaměstnancem vysílající organizace. Musí respektovat regule a pravidla, vztahující se na zastávané pozice podle předpisů OECD; jedná se zejména o požadavky na nepřijímání instrukcí od subjektů mimo OECD a na zachování důvěrnosti v přístupu k informacím. Je placen vysílající organizací, která rovněž hradí jeho cestovní a ubytovací náklady, náklady na zdravotní ošetření apod. OECD hradí všechny náklady spojené s výkonem jeho práce (např. cestovní náklady a kapesné v případě zapojení do mise apod.). Národní odborník nepožívá výhod vynětí z některých daňových povinností na území země vyslání.

4. Smluvní dokumenty

OECD uzavírá s vysílající organizací smlouvu.

5. Další povinnosti

Před započítáním odborného pobytu dohodne OECD s vysílaným odborníkem výkonnostní cíle a očekávání pro jeho činnost v OECD. Po ukončení činnosti poskytne OECD vysílající organizaci zprávu s ohodnocením jeho činnosti.

III. Pracovníci na projektovaných pozicích

1. Okruh vysílaných pracovníků

Zaměstnanci státní správy a centrálních institucí.

2. Délka pracovní činnosti v OECD

Po dobu trvání projektu (obvykle 2-leté období) s možností prodloužení.

3. Zaměstnanecký poměr, platové a jiné náležitosti

Pracovníci na projektových pozicích jsou zařazeni mezi zaměstnance OECD a vztahují se tak na ně veškeré výhody vyplývající z postavení zaměstnance OECD (imunita, plat, daňové výhody ve vztahu k tuzemským daňovým úřadům, zdravotní péče, zdravotní pojištění, zapojení do penzijního systému OECD).

4. Smluvní dokumenty

Na dobu pracovního úvazku uzavírá OECD s pracovníkem na projektované pozici pracovní smlouvu.

5. Mechanismus vytváření projektových pozic

Členská země navrhne konkrétní projekt k podpoře dosažení pracovních cílů OECD obsažených v Programu pro práci a rozpočet (PWB). Tento projekt je možné podpořit zasláním dobrovolného příspěvku (který může zaslat i jiná členská země). Na zpracování projektu vypíše OECD výběrové řízení na příslušný počet specializovaných pracovníků s přiřazením konkrétních platových úrovní. Vzájemná práva a povinnosti obou stran jsou specifikovány v pracovní smlouvě.

IV. Pracovníci ve zvláštních programech

V současnosti existují v OECD tři zvláštní programy, tj. s Jižní Koreou, Japonskem a Itálií. Tyto programy spadají svou povahou pod část III. s určitými odlišnostmi:

- Korejský program je vzdělávací a v jeho rámci se vysoce postavení úředníci státní správy podrobně seznamují s činností OECD, osvojují si odborné znalosti a pracovní metody v souladu s vlastním profesním zaměřením.
- Vzdělávací programy pro Japonsko a Itálii jsou zaměřeny na juniorní, vysoce kvalifikované pracovníky státní správy. Pobyt vyslaných pracovníků je rámcově upraven dohodou mezi OECD a vysílající zemí. Místo pro specifikovaného kandidáta není zveřejňováno standardním způsobem, a probíhá na ně zkrácené výběrové řízení jen z účastníků z daných zemí. Náklady na pobyt svých občanů ve zvláštních programech hradí vysílající země.

Závěr:

Z výše uvedeného je zřejmé, že OECD nabízí několik možností pro zapojení zájemců z ČR do své činnosti. Tímto způsobem lze zvýšit jejich kvalifikaci a po návratu využít jejich zkušenosti a nabyté znalosti ve vysílajících organizacích. Zvýší to rovněž i jejich šance na další možné zaměstnání v sekretariátu OECD. Největší zájem ze strany OECD je o kvalifikované odborníky v oborech ekonomie, statistika, řízení administrativy i podniků, věda a technologie, životní prostředí, zaměstnanost a sociální záležitosti.

Doporučujeme proto, aby instituce státní správy i vysoké školy věnovaly tomuto problému náležitou pozornost a zhodnotily možnosti a přínosy zapojení svých zaměstnanců, případně studentů do činnosti OECD.

Financování v případě variant I., II. a IV. zajišťuje sama vysílající organizace. Doporučujeme prozkoumat i možnosti využít k financování zdroje z fondů EU.

MZV je připraveno ve spolupráci se Stálou misí ČR při OECD podpořit a napomoci uskutečnění takových studijních nebo pracovních pobytů v OECD, které naplní shora uvedené podmínky a vyhoví tak standardům i požadavkům OECD.

V případě, že organizace již má konkrétní návrh na vyslání stážisty/pracovníka (kandidáta) do OECD, je nutno postupovat následujícím způsobem:

1. Zpracovat žádost, v níž je nutné uvést zejména:
 - program či obor činnosti OECD, ve kterém by měl kandidát působit
 - jaký zájem má vysílající instituce na tom, aby získal místo v určité konkrétní oblasti práce OECD
 - jak tuto kandidaturu hodlá vysílající instituce podpořit (dobrovolný finanční příspěvek apod.)
 - přednosti, které dotyčného kandidáta kvalifikují k tomu, aby práci dobře zvládl

2. K žádosti přiložit CV příslušného kandidáta v anglickém nebo francouzském jazyce
3. Odeslat žádost na MZV/OMEV

Uvítáme vaše konkrétní reakce na shora popsané nabídky. Oceníme rovněž Vaše názory i dosavadní zkušenosti z této oblasti, které by mohly napomoci snazšímu a efektivnějšímu dosažení pozitivních výsledků. Jsme rovněž připraveni zodpovědět případné dotazy či připomínky.